

Raad van State: behandeling beroep paspoortwet.

Geachte aanwezigen;

Als gevolg van de Franse Revolutie, die in 1789 een einde maakte aan het totalitaire staatsmodel, aan de willekeur van het goddelijk recht "Le Droit Divin" zijn veel bevoegdheden, die voorheen in handen van koningen en regenten lagen, overgeheveld naar een gekozen overheid en naar het private domein van de burger. Mede als gevolg van de opkomst van het liberalisme werd een strikte scheiding tussen publiek en privaat noodzakelijk. Persoonlijke vrijheid gebod dat publieke bevoegdheden aan de overheid toe kwamen, private zaken werden eindelijk het domein van de privé persoon. In 1848 is deze scheiding in ons land gelegaliseerd, de gewenste scheiding van publiek en privaat was een feit, dit was het fundament waar Thorbecke, de grondlegger van de Nederlandse parlementaire democratie, onze herziene grondwet op baseerde.

Vooraf in art. 10 en 11 van deze grondwetsherziening komt dat tot uitdrukking, er staat onder andere:

- De wet stelt regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.
- Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Er staat niet voor niets "regels ter bescherming" terwijl de laatste drie oud ministers van binnenlandse zaken dat slechts interpreteren als regels, het "ter bescherming" werd maar al te vaak vergeten. Al doende hebben ze de vrijheid, die ieder mens moet kunnen ondervinden aangetast.

Nu deze rechten in de grondwet maar ook in de universele rechten van de mens zijn vastgelegd behoeft het nauwelijks betoog dat een inbreuk op deze fundamentele rechten eigenlijk niet zou moeten kunnen en als het echt niet anders kan, dan moet deze inbreuk van zeer stringente waarborgen worden voorzien.

En juist daaraan mankeert het in deze zaak.

Als liberaal, zal ik me zoveel mogelijk verzetten tegen ongewenste staatsbemoedigen. Het is waar, blijkbaar heb ik de tijd tegen, gezien de maatschappelijke ontwikkelingen en gezien de uitspraken van opvolgende politici die zich met het paspoort hebben bemoeid. Het blijkt dat de totalitaire staatsbemoedigen steeds dichterbij komt en door sommige zelfs als doel geformuleerd wordt. Ook uw vice-president heeft in deze ontwikkelingen de hand gehad. De Staat geeft er steeds weer blijk van dat ze zoveel mogelijke van ons burgers wil weten om ons aldus te kunnen controleren en bijsturen, er zijn voorbeelden te over, denk alleen al aan de vele telefoontaps en het emailverkeer, waarvoor zelfs het briefgeheim niet meer telt.

Dit alles uiteraard onder het mom van een illusoir streven naar meer veiligheid.

In de processtukken kunt u vinden dat ik en samen met mij vele anderen, naast deze politieke overweging, ook als privé persoon een groot belang voorsta bij de precieze details die bij de uitvoering van deze paspoortwet aan bod komen.

Mevrouw Bitter erkent in de stukken dat door de plicht tot het verstrekken van biologische kenmerken een inbreuk op het particuliere domein wordt gemaakt dus dat staat hier niet ter discussie. De historische en wettelijke context wordt echter door haar, de burgemeester, maar helaas ook door de meervoudige kamer van de rechtbank in Maastricht volledig genegeerd. Het historisch besef ontbreekt blijkbaar. Men vindt het allemaal niet zo bezwaarlijk, waarom zo moeilijk doen, het dient toch een nastrevenswaardig doel? Veiligheid! Veiligheid voor ons allen.

Ze vergeten dat respect voor het privé domein een voorwaarde is om met elkaar in een gezonde samenleving te kunnen functioneren. Op het moment dat dit niet belangrijk meer wordt geacht zakken we vanzelf af naar een totalitaire Staat. Een Staat waar regenten en beampten de dienst uit maken; die weten uitstekend wat goed voor henzelf is, maar helaas ook wat "goed" voor u is. Histories, maar ook heden ten dage, zijn er voorbeelden te over om te zien waar dat toe leiden kan.

Ze vergeten dat vrijheidsverlies nooit wordt gevolgd door meer veiligheid voor het individu. Het gevaar komt dan hooguit ook nog uit andere hoek.

Een Staat, met voldoende historisch besef zou deze macht c.q. informatie over haar burgers niet eens in handen moeten willen krijgen; al is het alleen maar omdat, zoals de ervaring van de tweede wereldoorlog leerde, burgers bij een sluitend administratief overheidssysteem ernstig in gevaar kunnen worden gebracht.

Een verder bezwaar dat ik tegen het besluit van de burgemeester aanvoer is het feit dat een dergelijke inbreuk op mijn privé leven, als dat al maatschappelijk noodzakelijk zou zijn, niet zonder een afweging van mijn persoonlijke belangen kan plaatsvinden, juist omdat de aantasting van het privé domein zo'n dominante plaats heeft in onze wetgeving.

Een inbreuk die alléén geoorloofd is indien dat echt noodzakelijk is en indien het gewenste doel absoluut niet op een andere manier verwezenlijkt kan worden.

Dat brengt me tot de gewenste doelen waarvoor deze inbreuk momenteel door de overheid gerechtvaardigd wordt:

- Een verbetering van het uitgiftesysteem van paspoorten:
Deze reden was al een drogreden en kan thans echt niet langer aangevoerd worden. Het opnemen van biometrische kenmerken in het paspoort is niet langer doelmatig voor de verbetering van het uitgiftesysteem omdat, zoals door mevr. Bitter is aangevoerd, de gegevens slechts tijdelijk, tijdens de aanmaak van het document, opgeslagen zullen worden.

Nu volgens haar verder geen biometrische gegevens meer buiten het paspoort in een databank zullen worden opgeslagen kan, bij een nieuwe of hernieuwde aanvraag, geen verificatie met deze niet opgeslagen gegevens plaatsvinden en is de nieuwe methode dus niet beter of slechter dan de oude. Dat klemt temeer daar bij het afhalen van het document de biometrische gegevens niet met de gegevens van de aanvragende persoon vergeleken worden.

Het doel van de verbeterde uitgave wordt dan niet verwezenlijkt.

Dat geldt *mutatis mutandis* uiteraard ook voor de "look alike" fraude.

Het doel van de betrouwbaardere uitgave zou ook bereikt kunnen worden door het aanbrengen van een versleutelde code op het paspoort. Een code die niets met persoonskenmerken te maken hoeft te hebben, maar die wel door de overheid herkend kan worden, als een door haar zelf geautoriseerde code en die gekoppeld is aan de betreffende persoon in het bevolkingsregister.

Indien de sleutel van de codering bij de controle op het oude paspoort niet "past" en dus de ontcijfering van het getal niet kan plaatsvinden dan is dat paspoort vervalst. Indien de codering wel "past" maar het getal niet correspondeert met de aanvrager, dan is het paspoort gestolen en wordt een "look alike" fraude gepleegd. In dit verband is het cruciaal dat het niet uit maakt om wat voor gegevens het gaat en het dus helemaal niet nodig is om vingerafdrukken en/of biometrische kenmerken te gebruiken en op te slaan. Zelfs de persoonsgegevens zijn geen voorwaarde. Iets anders, b.v. een willekeurige cijfervolgorde zoals bij de digipas van de bank, die herkend kan worden m.b.v. de bijbehorende sleutel die in handen is van de overheid is voldoende. Daarvoor is aantasting van mijn privacy volledig onnodig.

- Een verbeterde, snellere, afhandeling van het personenvervoer met name op luchthavens.

Deze reden faalt ook; er moeten meer gegevens gecontroleerd worden dan voorheen en deze blijken ook nog eens niet altijd even betrouwbaar te zijn waardoor eerder extra oponthoud zal ontstaan.

Overigens kan enige potentiële tijdwinst nooit zwaar genoeg wegen om deze geforceerde inbreuk op mijn privacy te rechtvaardigen. Het kan hooguit aanleiding zijn tot een vrijwillige fast-lane o.i.d.

- Voorts, indien de Europese richtlijn zélf als enige reden wordt aangevoerd. Wat ik daar als Nederlander al van mag vinden; de Europese richtlijn zelf schrijft voor dat de gegevens worden beveiligd en het opslagmedium "voldoende geschikt moet zijn om de integriteit, de authenticiteit en de vertrouwelijkheid van de gegevens te garanderen", tevens wordt uitdrukkelijk vermeld dat een ongeoorloofde toegang ten allen tijde moet worden voorkomen.

Artikel 2

Volgens de in artikel 5, lid 2, bedoelde procedure worden aanvullende technische specificaties voor het paspoort vastgesteld voor:

- a) aanvullende veiligheidskenmerken en -vereisten, met inbegrip van hogere normen ter voorkoming van vervalsing en namaak;

- b) technische specificaties betreffende het medium voor de opslag van de biometrische gegevens en de veiligheid ervan, zoals het voorkomen van ongeoorloofde toegang; (Onderstreping van de auteur.)
- c) kwaliteitseisen en gemeenschappelijke normen inzake gezichtsofname en vingerafdrukken.

In de stukken is meer dan voldoende aangetoond dat de beveiliging onvoldoende is en technisch gezien onnodig sterk te wensen overlaat.

De externe toegang, zonder goedkeur van de drager, is ingebakken in de gekozen opslagmethode. Mocht u daar verder bewijs voor verlangen dan zijn wij graag bereid om getuigendeskundigen voor een eventuele vervolgzitting uit te nodigen.

Zie <http://www.youtube.com/watch?v=5IttUi67XmE> maar b.v. ook [Suspect-nation](#)

Voorts bestaat er duidelijke strijd met de integriteit en authenticiteit voorwaarde. Meer dan 20 % van de vingerafdrukken zijn niet betrouwbaar naar de rechtmatige eigenaar te herleiden.

Uit de bijlage van de verordening, blijkt overigens nergens dat een chip persé noodzakelijk is.

De reisdocumenten van de EU-lidstaten moeten machineleesbaar zijn. De pagina met persoonsgegevens moet volgens ICAO-document nr. 9303, deel 1, worden opgemaakt en de wijze van invullen moet voldoen aan de in dat document opgenomen voorschriften voor machineleesbare documenten.

De gegevens moeten machinaal uitleesbaar zijn. Letterlijk staat er “eye readable and optical character recognition”.

Een op afstand, automatische elektronische data overdracht, die niet door de bezitter van de gegevens behoeft te worden geautoriseerd, is géén voorwaarde.

Het had dus ook geheel anders gekund, zonder dat het ten koste moest gaan van mijn privacy en mijn lichamelijke integriteit.

Ik heb nu juist bezwaar tegen deze manier van opname van de biometrische en andere gegevens op de chip in het paspoort. Ik maak bezwaar tegen de eenvoudige uitlezing door derden en de zwakke beveiliging daarvan. De regie over mijn eigen persoonlijke gegevens wordt me ontnomen en geforceerd in handen gelegd van een Staat en van andere organisaties die geregeld in het nieuws komen met datalekken en beveiligingsproblemen waarvan de ene nog erger is dan de andere.

Mijn bezwaar treft verder dat de versleutelingcodes met “bevriende Staten” worden gedeeld. Externe toegang en uitlezing is een zekerheid, ook door onbetrouwbare personen en/of diensten. Dat is voor mij onaanvaardbaar, zeker nu dit gemakkelijk voorkomen had kunnen worden door de boven aangereikte oplossing of door de uitleessleutel slechts aan de rechtmatige eigenaar, de houder van het paspoort, te verstrekken.

Want het betekent in de praktijk twee dingen.

- Deze zgn. “Bevriende Staten” kunnen de gegevens, waarvan wij besloten hebben om ze niet op te slaan, juist wél opslaan. Alle argumenten tegen enige vorm van opslag door onze eigen Staat gelden nog steeds.

- Wij staan gegevens c.q. “bevoegdheden” af aan andere Staten. Uit de geschiedenis weten we dat sterke Staten soms verschrikkelijk ontsporen. Elke gegevensuitwisseling moet daarom gepaard gaan met garanties voor een optimale kwaliteit van ons openbaar bestuur, maar nu dus ook nog voor een optimale kwaliteit van het openbaar bestuur van deze vreemde mogendheid.

Om het met hoogleraar Ankersmit te zeggen: *Dit betekent dat we altijd de absolute zekerheid moeten hebben dat publieke bevoegdheden corresponderen met de verplichting tot het publiekelijk afleggen van verantwoording. Geen bevoegdheden zonder verantwoordelijkheden, en geen verantwoordelijkheden zonder bevoegdheden. Dat is de alfa en omega voor alle goed bestuur.*

De burgemeester maar eigenlijk de Staat der Nederlanden kan op geen enkele manier garanderen dat andere Staten, al dan niet bevriend, geen misbruik van deze gegevens zullen maken en aldus mijn grondrechten geweld aan zullen doen. In de toekomst is bij een elektronische controle wellicht zelfs niet eens een fysiek paspoort meer noodzakelijk. Een virtuele identiteit zal voldoende blijken, bijna zoals dat nu ook gebeurt met uw bancaire internetverkeer.

Groot verschil is echter dat u in dit laatste geval zelf van uw bancaire gegevens de coderingssleutel bezit. Bij de paspoortgegevens bezitten “anderen” de coderingssleutels.

De gegevens kunnen worden gekloond. Door het verstrekken van uw biometrische kenmerken verzwakt uw identiteit tot een identiteit die redelijk eenvoudig gekloond, gestolen en misbruikt kan worden.

De toekomstige misdadigers zullen niet langer met vervalste of gestolen paspoorten rondlopen, neen, ze lopen met uw en met mijn identiteit rond en worden hierdoor niet alleen onvindbaar; maar sterker, als er reeds een onschuldige burger veroordeeld is door onomstootbaar biometrisch bewijs, zal er niet eens meer naar ze gezocht worden.

Niet doen dus.

Ik doe een beroep op u, leden van de Raad van State, om deze heilloze ontwikkeling te stuiten. Van u mag een beter historisch inzicht verwacht worden. U bent blijkbaar als laatste de hoeder van een verantwoordelijke Nederlandse overheid. Een overheid die privacy niet alleen als lastig beschouwt.

Vrijheid moet nooit worden ingeleverd om hiermee te trachten veiligheid te verkrijgen. Juist veiligheid verdwijnt als eerste indien vrijheid wordt opgeofferd.

Dank voor uw aandacht.

W.P. Willems